

Rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 28.12.1962, sp. zn. 5 Co 381/62, ECLI:CZ:KSPH:1962:5.CO.381.1962.1

Číslo: 28/1963

Právní věta:

Nedošlo k platné dohodě ve smyslu § 31 zák. č. 150/1961 Sb., jestliže předmětem dohody byly nároky nezletilých a dohoda nebyla schválena opatrovnickým soudem. Uplatňují-li se nyní takové nároky, posuzují se podle zák. č. 150/1961 Sb.

Soud: Krajský soud v Praze

Datum rozhodnutí: 28.12.1962

Spisová značka: 5 Co 381/62

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Pracovní úraz, Řízení před soudem

Předpisy: 150/1961 Sb. § 31

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobkyně uzavřela se žalovaným podnikem jako manželka zaměstnance tohoto podniku dne 25. srpna 1960 dohodu o odškodnění pracovního úrazu jejího manžela, který utrpěl úraz dne 24. listopadu 1959 a na jeho následky zemřel.

Žalobou podanou u okresního soudu v Příbrami se pak domáhala jménem svým a v zastoupení svých tří nezletilých dětí nároku na jednorázové úrazové odškodnění podle § 10 odst. 3 zák. č. 150/1961 Sb.

Okresní soud v Příbrami žalobě vyhověl, pokud jde o nároky nezl. žalobců, přičemž do jejich nároku započítal jako protipohledávku žalovaného podniku částku 500 Kčs, kterou prý jim podnik již poskytl; žalobu týkající se nároku žalující manželky zemřelého zamítl.

Krajský soud v Praze rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, pokud jde o prvou žalobkyni; pokud jde o nezletilé žalobce, změnil tento rozsudek tak, že uznal žalovaný podnik povinným zaplatit každému nezl. žalobci další částku 162,67 Kčs, tedy celkem každému plných 5000 Kčs s přísl. včetně částky přičtené pravomocně okresním soudem.

Odůvodnění:

Soud prvního stupně správně vyložil smysl prohlášení první žalobkyně ze dne 25. 8. 1960. V tomto prohlášení adresovaném žalovanému podniku jako odpovědnému z pracovního úrazu ze dne 24. 11. 1959, na jehož následky zemřel manžel první žalobkyně a otec nezletilých žalobců, oznamuje první žalobkyně, že nebude činit žádných požadavků proti tomuto podniku po svém manželu. Přitom se uvádí, že prohlášení bylo vydáno na vlastní žádost žalovaného podniku. Z toho vyplývá, že šlo o dohodu uzavřenou mezi první žalobkyní a žalovaným podnikem, kterou nelze podle § 31 obč. zák. v duchu zásad socialistického soužití vyložit jinak, než jak učinil soud prvního stupně, že totiž prvá žalobkyně už nebude proti žalovanému podniku uplatňovat žádné nároky zakládající se na tom faktu, že její manžel v důsledku pracovního úrazu zahynul. Na tom nelze nic měnit ani z toho důvodu, že teprve nový zákon č. 150/1961 Sb. zavedl jednorázové odškodné podle § 10 odst. 3 cit. zákona.

Dohodu je nutno totiž chápat se zřetelem na právní stav existující v době jejího uzavření. Z tohoto hlediska je nutno také zkoumat, zda jde o nárok, na který účastníci nemohli myslet. Účastníci nemohli zásadně uzavírat dohodu o jiných nárocích, než jaké vyplývají z platného zákonného stavu, v tomto případě ze zák. č. 58/1956 Sb. Kdyby byl připuštěn opačný výklad, že nedošlo k dohodě proto, že předmětem dohody nebyly nároky založené zák. č. 150/1961 Sb., znamenalo by to ve svých důsledcích, že by prakticky dohody dříve uzavřené pozbyly své platnosti. Takový výklad by byl v rozporu s účelem ustanovení § 31 zákona č. 150/1961 Sb., který směřoval k tomu, aby nároky, které byly dohodnuty se zřetelem na právní stav platný v době dohody, kterou zákon klade na roveň rozsudku, nebyly už nově posuzovány podle zák. č. 150/1961 Sb.

Naproti tomu u nezletilých žalobců je situace jiná. Není sporu mezi účastníky v tom, že nároky nezletilých žalobců z titulu smrtelného pracovního úrazu jejich otce byly sice podle zákona č. 58/1956 Sb. uspokojeny, že však tato dohoda nebyla schválena opatrovnickým soudem. Odškodnění náhrady škody způsobené smrtí živitele je záležitost tak významná, že nepochybně je zde zapotřebí schválení opatrovnickým soudem. Tu jde o důležité jednání, které co do závažnosti odpovídá smíru (srov. § 256), takže je tu zapotřebí k hmotně právní platnosti dohody souhlasu opatrovnického soudu (srov. Komentář k o. s. ř. II. díl, str. 140). Proto nároky nezletilých žalobců nebyly vyřízeny ani dohodou, ani jiným způsobem uvedeným v § 31 odst. 1 zák. č. 150/1961 Sb. a se zřetelem k tomu je nyní nutno je posuzovat podle tohoto nového zákona. Přísluší jim tedy nárok na jednorázové odškodnění podle § 10 odst. 3 cit. zákona, jestliže není sporu o tom, že je jim vyplácen důchod podle § 10 odst. 2 téhož zákona.

Soud prvního stupně pochybil, jestliže nezletilým žalobcům započítal částku 500 Kčs do jejich nároku jako protipohledávku žalovaného podniku, který jim prý už tuto částku poskytl. Aby takový zápočet byl správný, bylo by zapotřebí dojít k závěru, že bylo poskytnuto takové plnění právě nezletilým žalobcům, a to na pohledávku resp. nárok, který by bylo možno srovnat s nynějším nárokem nezletilých žalobců. Avšak z příkazu vystaveného žalovaným podnikem 3. 12. 1959 přes SBČS Příbram na SBČS Kraslice je zjištěno, že částka 3500 Kčs byla uvolněna z podnikového fondu pracujících na výlohy pohřbu zaměstnance, tj. otce žalobců. To však je nárok podle § 10 odst. 1 cit. zákona. Proto nelze tuto platbu započítávat na nárok podle § 10 odst. 3 zákona. Také žalobkyně vyslechnuta o této částce uvedla, že byla vyplacena jí. To odpovídá i ustanovení § 10 odst. 1 cit. zákona, podle kterého náklady spojené s pohřbem jsou vypláceny tomu, kdo je vynaložil. Rovněž svědek J. B. potvrdil, že částka 3500 Kčs byla vyplacena první žalobkyni.

Soud proto vyhověl důvodnému odvolání nezletilých žalobců do zamítavé části rozsudku týkající se jejich nároku a napadený rozsudek v tomto směru změnil tak, že přisoudil nezletilým žalobcům zbytek do částky 5000 Kčs každému.